

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Eduarda Wipplinger a soudkyň JUDr. Libuše Chudíkové a Mgr. Daniely Jeřábkové, v trestní věci obžalovaného Z. B., při veřejném zasedání konaném dne 23.6.2015, *t a k t o :*

K odvolání obžalovaného **Z. B.** se podle § 258 odst. 1 písm. b), e) trestního řádu **zrušuje** rozsudek Okresního soudu v Domažlicích ze dne 13.4.2015 sp.zn. 2T 25/2015 v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 trestního řádu **se znovu rozhoduje** tak, že obžalovaný

Z. B. ,

nar. XXXXX v XXXXX, trvale bytem XXXXX, jednatel společnosti XXXXX, s.r.o. XXXXX

j e v i n e n, ž e

dne 2. 10. 2014 kolem 14:00 hodin mezi obcemi Vidice a Miřkov, okres Domažlice, jako řidič osobního motorového vozidla zn. Renault Koleos, RZ 4P5 6348, jedoucího ve směru jízdy od obce Vidice, po silnici II. třídy č. 200 v km 18,066, na přímém úseku nepřizpůsobil rychlost jízdy situaci v silničnímu provozu a svým schopnostem, která činila na počátku příčného přemístění při předjíždění 129km/h v úseku, kde bylo předjíždění zakázáno přenosnou značkou B 21a „zákaz předjíždění“ a při předjíždění před ním jedoucího motorového vozidla zn. Citroën Jumper RZ AY 78-45, které reagovalo brzděním na odbočování vlevo mimo hlavní silnici, před tímto vozidlem jedoucího osobního motorového vozidla zn. Škoda Fabia

RZ 3P0 2157, řízeného V. G., nar. XXXXX, nesprávně vyhodnotil aktuální situaci v silničním provozu, kdy vůbec nereagoval na brzdění, před ním jedoucího vozidla, kterému svítila brzdová světla, když rychlost svého vozidla neustále zvyšoval a narazil do levého boku tohoto vozidla, kdy střetová rychlost jeho vozidla činila nejméně 130 km/h, když v důsledku této dopravní nehody utrpěla V. G. zranění, a to tržně zhmožděnou ránu na vlasaté části hlavy, zlomení lební klenby a spodiny, krevní výrony pod tvrdou plenou mozkovou, víceložisková pohmoždění mozku, oděrky vlevo na krku a vpředu na hrudníku s minimální vitální reakcí, sériové zlomení žeber vlevo vzadu, roztržení dolního laloku levé plicе, pohmoždění levé plicе a srdce, roztržení jatek a sleziny, zlomení pánve a krevní výron v tukovém pouzdru levé ledviny, kterým na místě podlehla, když jako bezprostřední příčina smrti byl a vícečetná poranění hlavy a trupu, když obviněný Z. B., jako řidič osobního motorového vozidla porušil ustanovení § 17 odst. 5 písm. a), b) zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, kde je uvedeno, že řidič nesmí předjíždět nemá-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí, dále jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet, dále ustanovení § 18 odst.1 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, kde je uvedeno zejména, že rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla, a jiným okolnostem, které je možno předvídat a smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled, dále ustanovení § 18 odst.3 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, kde je uvedeno, že řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km/h a ustanovení § 63 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, kde je uvedeno zejména, že svislé dopravní značky jsou i zákazové značky, které ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích zákazy nebo omezení

t e d y

jinému z nedbalosti způsobil smrt proto, že porušil důležitou povinnost, uloženou mu podle zákona,

č í m ž s p á c h a l

přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku

a o d s u z u j e s e z a t o

podle § 143 odst. 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **třiceti (30) měsíců**, jehož výkon se mu za použití § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku **podmíněně odkládá** na zkušební dobu v trvání **čtyř (4) roků**.

Dále se obžalovanému ukládá podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku **trest zákazu činnosti** spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu **šesti (6) roků**.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu se obžalovanému ukládá povinnost uhradit poškozeným způsobenou škodu, a to: M. V., nar. XXXXX, bytem XXXXX ve výši 1.000.000,- Kč, M. S., nar. XXXXX, bytem XXXXX ve výši 2.000.000,- Kč, poškozené B.G.

nar. XXXXX ve výši 4.500.000,- Kč, poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, regionální pobočka Plzeň, škodu ve výši 10.391,- Kč, když podle § 229 odst. 2 trestního řádu se poškození M. V. a M. S. odkazují se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í

Rozsudkem citovaným ve výroku tohoto rozhodnutí byl obžalovaný Z. B. uznán vinným přečinem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit jednáním, které je popsáno i v tomto rozsudku odvolacího soudu, avšak s tou změnou, že okresní soud navíc ve skutkové větě uváděl, že obžalovaný porušil i ustanovení § 17 odst. 5 písm. e) zákona č. 361/2000 Sb., tedy zákaz předjíždět, pokud dává řidič vpředu jedoucího vozidla znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjetí vpravo. Jinak byla skutková věta napadeného rozsudku soudu prvního stupně shodná s popisem skutku, který je uveden v tomto rozhodnutí.

Okresní soud pak obžalovanému uložil podle § 143 odst. 2 trestního zákoníku trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců, jehož výkon mu podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání čtyř roků a uložil mu také podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku další trest, a to trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu osmi roků.

Konečně okresní soud rozhodl o náhradě škody, a to tak, že podle § 228 odst. 1 trestního řádu uložil obžalovanému povinnost uhradit poškozeným způsobenou škodu, a to: M. V., nar. XXXXX, bytem XXXXX ve výši 1.000.000,- Kč, M. S., nar. XXXXX, bytem XXXXX ve výši 2.000.000,- Kč, poškozené B. G., nar. XXXXX ve výši 4.500.000,- Kč, poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, regionální pobočka Plzeň, škodu ve výši 10.391,- Kč, když podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškození M. V. a M. S. odkazují se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti uvedenému rozsudku podal obžalovaný Z. B. v zákonné lhůtě odvolání, které zdůvodnil nejprve prostřednictvím svého předchozího obhájce a odvolání zaměřil do všech výroků rozsudku. Pokud jde o výrok o vině, konstatuje se, že obžalovaný se nezříká odpovědnosti za skutek, který se stal, nicméně má za to, že v předmětném rozsudku nebyla dostatečně zobrazena spoluvina poškozené na předmětné dopravní nehodě. Na tomto místě vychází odvolatel ze závěrů znalce Ing. K., který jednoznačně shledal spoluzavinění poškozené na nehodě.

Pokud jde o výrok o trestu, ten považuje obžalovaný za nepřiměřeně přísný, a to s ohledem na dosavadní bezúhonný život a zároveň se podivuje, že soud při ukládání trestu neshledal žádné polehčující okolnosti, když navíc obžalovaný sám policii vydal, aniž by musel, kameru ze svého vozidla. Už to samo o sobě považuje obhajoba za skutečnost, která by měla být brána jako polehčující okolnost. Zcela nepřiměřeně přísný připadá obžalovanému především uložený trest zákazu činnosti na dobu osmi roků s tím, že uložení takového trestu je pro obžalovaného likvidační, jelikož pro výkon svého zaměstnání potřebuje mít řidičské oprávnění. Navrhuje se tedy zrušit rozsudek a věc vrátit soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Přílohou tohoto odvolání pak bylo odvolání do adhezního výroku, kde původní obhájce obžalovaného zřejmě požádal právníka z pojišťovny Allianz a.s. JUDr. V.V. o vyjádření a v tomto doplněném odvolání se poukazuje na to, že obžalovaný k náhradě škody není pasivně legitimován a že za škodu odpovídá provozovatel vozidla, nikoliv řidič. Namítá se, že okresní soud se nezabýval vůbec tím, že vozidlo řídil obžalovaný v době nehody na pracovní cestě, přičemž provozovatelem vozidla je právnická osoba, a to Inženýrská kancelář s.r.o. Odkazuje se na ustanovení § 2914 nového občanského zákoníku a dále se připomíná, že okresní soud ani při rozhodování v adhezním řízení nezohlednil míru spoluzavinění na straně usmrcené, což vyplývá z ustanovení § 2918 občanského zákoníku, ačkoliv spoluvina vyplývá ze znaleckého posudku z oboru dopravy. Dále se namítá, že podle odůvodnění napadeného rozsudku se tzv. náhrada škody netýká pouze duševních útrap, tedy nemajetkové újmy, ale i újmy majetkové a odkazuje se např. na stranu 12 odůvodnění napadeného rozsudku. Nebylo také přihlédnuto k reálným možnostem na straně viníka, tedy obžalovaného a pokud jde o metodiku Nejvyššího soudu České republiky, na kterou je také v rozsudku odkazováno, má se za to, že ta byla vytvořena pro zásadně jiný účel, než odčinění duševních útrap ve smyslu § 2959 občanského zákoníku.

Poté došlo k situaci, že obžalovaný si zvolil jiného obhájce a ten pak odvolání doplnil svým přednesem při veřejném zasedání u odvolacího soudu. Znovu jednak zdůraznil to, že chybně soud nepřiznal obžalovanému žádné polehčující okolnosti, přestože kromě bezúhonnosti obžalovaného tento dobrovolně poskytl kameru ze svého vozidla s tím, že bez těchto kamerových záznamů by bylo zjištění skutkového stavu nepochybně komplikovanější. Dále se v tomto doplněném odvolání zdůrazňuje, že rychlost, a to i podle znaleckého posudku, nebyla hlavní příčinou vzniku dopravní nehody s tím, že primární příčina je spoluvina poškozené a tedy porušení ustanovení § 21 odst. 1 a odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích.

Obhájce obžalovaného pak ještě namítl, že pokud se uvádí, že obžalovaný porušil zákaz předjíždění, je třeba zdůraznit, že přenosná značka, která zakazuje předjíždění, byla umístěna zhruba 2,5 km před nehodou a od této značky směrem k místu nehody se na silnici „nic nedělo“. Neprováděly se zde tedy žádné práce a nebyl důvod, aby tato značka i nadále byla umístěna a nedošlo ke zrušení uvedeného zákazu.

Namítá se také, že obžalovaný podle provedených důkazů rozhodně neměl a ani nemohl vědět o autě poškozené, tedy o tom, že před vozidlem Citroen Jumper jede další vozidlo. Konečně bylo namítáno, že v závěru znaleckého posudku z oboru dopravy Ing. K. se uvádí, že kdyby jel obžalovaný rychlostí povolenou, tedy do 90 km/h, tak by pravděpodobně k nehodě nedošlo, avšak znalec tuto variantu nijak konkrétně nespočítal. Proto bylo také navrhováno, dáváno na zvážení odvolacímu senátu, zda by se nemělo doplnit dokazování výsledkem znalce Ing. K. právě v tomto směru.

Obžalovaný pak ústy svého obhájce v závěru předneseného odvolání navrhl, aby vzhledem k uvedeným námitkám okresní soud zrušil napadený rozsudek a znovu rozhodl v intencích podaného odvolání, zvláště pak v tom směru, že obžalovaný neporušil ustanovení § 17 odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb. o zákazu předjíždění a přihlédl pak při ukládání trestu, případně i při rozhodování o náhradě škody k této změně a také ke spoluvině zemřelé poškozené.

K odvolání obžalovaného se pak vyjádřili také poškození M. V., M. S. a nezletilá B. G. v zastoupení zmocněncem TJ., AK XXXXX s tím, že se neztotožňují s tvrzením obžalovaného, že soud prvního stupně pochybil, když nezkoumal, zda byl obžalovaný provozovatelem vozidla a že tedy není pasivně legitimován. Poškození ústy svého zmocněnce odkazují na ustanovení § 2927 nového občanského zákoníku a komentáři k němu, ze kterého vyplývá, že není vyloučeno, aby poškozený požadoval náhradu újmy přímo po řidiči, který není provozovatelem a způsobil újmu svým zaviněným protiprávním činem. V takovém případě ovšem poškozený musí postupovat podle obecného ustanovení o náhradě škody, tedy dle § 2910 s tím, že takový postup je praktický zejména v případech, kdy je zavinění konstatováno pravomocným trestním rozsudkem nebo v rámci přestupkového řízení. Pro poškozeného je mnohdy jednodušší vymáhat náhradu újmy po osobě, jejíž zavinění je meritorně zjištěno. Není navíc vyloučen ani takový postup, který vychází ze solidární odpovědnosti, tedy že poškozený může uplatňovat právo jak vůči provozovateli, tak proti řidiči. Odkazuje se pak i na starší judikaturu s tím, že i když za škodu způsobenou provozem motorového vozidla odpovídá provozovatel, není tím vyloučena odpovědnost např. řidiče motorového vozidla za škodu, kterou způsobil při té samé škodné události poškozenému porušením právní povinnosti.

Zdůrazňuje se také, že poškození uplatnili nárok na náhradu způsobené nemotné újmy a nechtějí se vystavovat zvyšování psychické újmy délkou dalšího, tedy občanskoprávního sporu. V další části se pak poškození vyjadřují k tomu, že poškozená nemohla předpokládat, že ji obžalovaný bude předjíždět v úseku, kde je značka zákaz předjíždění a už vůbec nemohla přepokládat, že jí bude předjíždět rychlostí 135 km/h. Zdůrazňuje se také, že pokud jde o nemajetkovou újmu a její výši, tak ve vztahu k nezletilé B., tedy dceři zemřelé, hraje nepochybně roli to, že v době nehody byla ve vozidle, seděla hned za sedadlem matky, jen zázrakem utrpěla pouze lehká zranění.

K námitce obžalovaného, že náhrada škody není v reálných možnostech jeho výdělkových schopností, se konstatuje, že obžalovaný je jediným jednatelem a společníkem ve společnosti, která mu vyplácí mzdu a proto je stanovení výše příjmu na jeho libovůli. Současně se odkazuje na zákon č. 168/99 Sb. s tím, že pojištění se vztahuje na každou osobu, která je povinna nahradit újmu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě a škodu by tedy měla hradit pojišťovna Allianz a.s. V závěru se konstatuje, že obžalovaný poškozené vůbec nekontaktoval, nenabídl jim žádnou pomoc a je s podivem, že i přes nízký trest a nižší výši odškodného, proti kterému v průběhu řízení nikdy nic nenamítal, podal odvolání obžalovaný proti všem výrokům rozsudku. Poukazuje se také na již v předchozí části odůvodnění tohoto rozhodnutí zmíněnou metodiku Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy a navrhuje se, aby odvolání obžalovaného bylo jako nedůvodné zamítnuto.

Když Krajský soud v Plzni jako soud odvolací přezkoumal podle § 254 odst.1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, stejně jako řízení, které mu předcházelo, přihlížíje přitom k vadám, které byly v odvolání obžalovaného vytýkány, a poté, co bylo doplněno dokazování osobními výkazy obžalovaného a zprávou pojišťovny Allianz a.s., dospěl k následujícím závěrům.

Především je třeba konstatovat, že soud prvního stupně provedl v této věci dostatečný rozsah dokazování. Ten byl tedy takový, že na základě provedených důkazů okresní soud mohl, a také to učinil, zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Všechny důkazy

také provedl okresní soud procesně bezvadným způsobem, takže z tohoto hlediska nelze soudu prvního stupně nic vytknout.

Pokud jde o rozsah dokazování, je třeba pouze zmínit, že v rámci odvolacího řízení navrhla obhajoba zvážit doplnění znaleckého posudku z oboru dopravy, a to o přesný výpočet toho, zda při rychlosti 90 km/h, tedy při rychlosti obžalovaného, respektive jeho vozidla, by došlo ke střetu či nikoliv. Tento důkazní návrh byl zamítnut, byť znalec v posudku uvedl skutečně, že je pravděpodobné, že při této rychlosti by ke střetu nedošlo, a to především z toho důvodu, že v dané věci je rychlost obžalovaného zcela nepochybně a jednoznačně zjištěna a není tedy třeba zjišťovat další variantu, tedy variantu, co by se stalo při rychlosti 90 km/h, neboť taková varianta nenastala, tedy lze uzavřít, že rozsah dokazování byl v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 trestního řádu a že všechny důkazy byly provedeny procesně bezvadným způsobem. Pokud jde o hodnocení důkazů, tak ani v tomto směru až na jedinou výjimku nelze soudu prvního stupně nic vytknout, neboť hodnocení důkazů je logické, vnitřně nerozporné a také přesvědčivé a odvolací senát do hodnocení důkazů zásadně zasahovat nemůže, ledaže by zjistil, že soud prvního stupně některé podstatné důkazy vůbec nezhodnotil nebo že hodnocení by bylo nelogické nebo vnitřně rozporné. Nic takového ovšem zjištěno nebylo, a proto odvolací senát odkazuje v podstatě v plném rozsahu na odůvodnění napadeného rozsudku, pokud se týká skutkových zjištění i právní kvalifikace.

Jestliže přesto odvolací soud k odvolání obžalovaného zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu, pak to bylo pouze z toho důvodu, že se neztotožnil s jedním právním názorem soudu prvního stupně, tedy konkrétně s tím, že obžalovaný jako řidič osobního motorového vozidla porušil i ustanovení § 17 odst. 5 písm. e) zákona č. 361/2000 Sb., tedy že porušil to ustanovení, které zakazuje předjíždění, pokud dává řidič vpředu jedoucího vozidla znamení o změně směru jízdy vlevo a není možné předjetí vpravo.

To je jediná okolnost, pokud se týká právního hodnocení, tedy toho, jaká ustanovení zákona o provozu na pozemních komunikacích obžalovaný porušil, kde dospěl odvolací soud k jinému závěru. Pouze z tohoto důvodu byl tedy rušen napadený rozsudek i ve výroku o vině a bylo pak znovu rozhodnuto s tím, že odvolací senát porušení této povinnosti z popisu skutku vypustil.

Odvolací soud je totiž toho názoru, že sice bylo prokázáno, že zemřelá řidička vozidla zn. Škoda Fabia dávala znamení o změně směru jízdy vlevo, byť není přesně zjištěno, v jaké době před odbočením toto znamení začala dávat, avšak podstatné je, že pro obžalovaného bylo toto znamení o změně směru jízdy neviditelné, respektive bylo pro něho viditelné až zhruba jednu sekundu před střetem, což bylo samozřejmě pozdě. Znamení o změně směru jízdy bylo samozřejmě viditelné pro řidiče, který jel za zemřelou poškozenou, tedy pro svědka B., který řídil vozidlo tov. zn. Citroen Jumper, avšak právě v důsledku tohoto vozidla neviděl obžalovaný vozidlo zemřelé poškozené, respektive viděl ho až na poslední chvíli a neviděl tedy ani včas, že zemřelá poškozená dává znamení o změně směru jízdy vlevo. To je právě otázka spoluviny poškozené, tedy porušení ustanovení § 21 odst. 1, odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích, neboť uvedená řidička sice dávala znamení o změně směru jízdy vlevo, avšak před odbočováním vlevo se nezařadila co nejdále vlevo v části vozovky určené pro její směr jízdy, čímž se stalo právě znamení o změně směru jízdy pro obžalovaného neviditelné. Přitom je třeba říci, že řidič odbočující vlevo musí splnit zároveň obě povinnosti, tedy povinnosti uvedené v odstavci prvním i odstavci třetím § 21 citovaného zákona a musí samozřejmě také předpokládat, že znamení o změně směru jízdy musí být viditelné nejenom

z vozidla, které jede bezprostředně za ní, ale i z vozidel, které jedou jako další v pořadí v tomto směru.

Z tohoto důvodu došlo tedy ke zrušení celého rozsudku a k novému rozhodnutí s tím, že popis skutku byl zúžen právě s ohledem na vypuštění povinnosti uvedené v § 17 odst. 5 písm. e) citovaného zákona. K uvedené spoluvině ze strany zemřelé poškozené, která měla za následek změnu popisu skutku i omezení ustanovení zákona č. 361/2000 Sb., pokud jde o povinnosti, které obžalovaný porušil, je třeba ovšem ještě dodat, že z důkazů vyplývá, konkrétně pak z kamerového záznamu, který vlastně poskytl sám obžalovaný, že zemřelá poškozená byla velmi krátce předtím, patrně pouze několik sekund předtím předjížděna nezjištěným vozidlem, takže za této situace se právě dostala více k pravému okraji vozovky a pak zjevně před odbočováním vlevo se nestačila dostatečně včas přemístit ke středu vozovky, jak jí to ukládá ustanovení § 21 odst. 3 citovaného zákona.

Pokud jde o porušení dalších ustanovení zákona č. 361/2000 Sb. včetně ustanovení § 17 odst. 5 písm. a), b), k tomu se odvolací senát ještě vzhledem k námitkám uplatněným v odvolání vyjádří v další části tohoto rozhodnutí.

Kromě výše uvedeného nedostatku ovšem odkazuje odvolací soud i pokud jde o porušení dalších povinností popsanych ve skutkové větě výroku napadeného rozsudku v celém rozsahu na odůvodnění napadeného rozsudku, se kterým se ztotožňuje včetně právní kvalifikace jednání podle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku.

Pokud jde o námitky uplatněné ze strany obžalovaného, a to k výroku o vině, je třeba především konstatovat, že podle názoru odvolacího soudu ve shodě s názorem soudu prvního stupně byla nepřiměřená i nedovolená rychlost obžalovaného jednou z podstatných příčin vzniku dopravní nehody a rozhodně nelze uzavřít, že by primární příčinou této nehody bylo jednání zemřelé poškozené, tedy její způsob řízení spočívající v porušení ustanovení § 21 zákona o provozu na pozemních komunikacích. V tomto směru okresní soud vycházel správně především ze znaleckého posudku z oboru dopravy, který kromě jiného vycházel i z kamerového záznamu, který skutečně poskytl sám obžalovaný ze své kamery umístěné ve vozidle a podstatné pro posouzení příčiny dopravní nehody je to, co vyplývá právě z tohoto důkazu a následně ze závěrů znaleckého posudku Ing. K.. Odvolací soud proto musí zdůraznit, že z provedeného dokazování vyplývá, že zhruba 10 sekund před střetem bylo vozidlo zn. Škoda, tedy vozidlo zemřelé poškozené předjížděno nezjištěným nákladním skříňovým vozidlem a tento manévr mohl obžalovaný pozorovat, byť nemohl identifikovat, zda je předjížděno nějaké jiné vozidlo nebo zda je objížděna nějaká překážka, neboť vozidlo zemřelé samozřejmě vidět nemohl. Obžalovaný navíc sám doznává vědomost o této skutečnosti, když kromě jiného uvádí, že přenosnou značku, která zakazovala předjíždění, nerespektoval, kromě toho, že měl dobrý rozhled i proto, že viděl, že před ním předjíždí na rovném úseku jiné vozidlo. Důležité je ovšem zdůraznit, že toto nezjištěné vozidlo nepředjíždělo vozidlo Citroen Jumper řízené svědkem J.B., ale předjíždělo právě vozidlo zemřelé poškozené. Za této situace, při jednoznačném zjištění, že v tomto úseku stále platil zákaz předjíždění, obžalovaný neustále zvyšoval svou rychlost, která se trvale pohybovala nad hranicí povolené rychlosti a zahájil předjížděcí manévr až poté, co viděl svítit brzdová světla vozidla Citroen Jumper a také poté, co viděl již předtím, tedy že nezjištěné skříňové vozidlo buď předjíždí jiné vozidlo jedoucí před Citroenem Jumper nebo objíždí nějakou překážku. To vše tedy za situace, kdy obžalovaný nevěděl, proč vozidlo Citroen Jumper zpomaluje a brzdí, neboť viděl jeho brzdová světla rozsvícená a přesto ještě zvyšoval rychlost až do konečné

rychlosti 138 km/h, což je rychlost, která je na kameře, minimálně podle znalce až na rychlost 130 km/h a v této rychlosti tedy předjížděl vozidlo Jumper. Právě uvedené skutečnosti jsou rozhodující i pro posouzení toho, že obžalovaný porušil i ustanovení § 17 odst. 5 písm. a), b) zákona č. 361/2000 Sb., neboť tato ustanovení ukládají řidiči, že nesmí předjíždět jednak, pokud nemá před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí a jednak jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet. Tato ustanovení, jak správně uzavřel i okresní soud, byla nepochybně ze strany obžalovaného porušena, a to právě proto, co bylo shora uvedeno, tedy že obžalovaný sice obecně měl rozhled na dostatečnou vzdálenost, ale jednak viděl, že nezjištěné vozidlo buď předjíždí nějaké jiné vozidlo jedoucí před Citroenem Jumper nebo objíždí nějakou překážku, současně pár vteřin poté viděl, že Citroen Jumper brzdí a zpomaluje, přitom obžalovaný v té době ještě nevěděl, proč tak činí a přesto namísto toho, aby přizpůsobil rychlost této vzniklé situaci a zpomalil, tak naopak výrazně zrychluje až do rychlosti minimálně 130 km/h a předjíždí v místě, kde příslušná přenosná značka předjíždění zakazuje. To, že fakticky se na vozovce „nic nedělo“, jak uvádí obhajoba, tedy neprobíhaly tam v té době žádné práce, rozhodně neznamena, že uvedená zákazová značka neplatí a nemusí být respektována. Ze zpráv, které byly vyžádány policií a které jsou založeny ve spise, pak vyplývá, že uvedený zákaz tam měl být až do dokončení všech prací a odvolací soud snad může pouze dodat, že i když se v té době v místě nehody práce nekonaly, mohla tam přijíždět např. nákladní vozidla nebo pracovní stroje apod. a proto bylo zřejmě ponechání značky zákazu předjíždění důvodné a tento zákaz nebyl ukončen.

Z toho tedy odvolací soud dovozuje a reaguje tím na názor obhajoby, že obžalovaný neměl a nemohl vědět o autě poškozené, to, že obžalovaný naopak musel vědět, nikoliv sice o autě poškozené, ale o tom, že před vozidlem Citroen Jumper buď se pohybuje jiné vozidlo, které bylo předtím předjížděno nezjištěným autem nebo je tam nějaká překážka, kterou toto nezjištěné auto muselo objíždět a před kterou také pak začal brzdit řidič vozidla Citroen Jumper. Obžalovaný tedy nejen měl povinnost, ale také mohl vědět za popsané situace, že kromě toho, že předjíždění je zakázáno dopravní značkou, nejsou splněny podmínky pro bezpečné předjetí vozidla Citroen Jumper právě z výše uvedených důvodů. Buď musel totiž přepokládat, že před vozidlem Citroen Jumper jede pomalu jedoucí jiné vozidlo nebo je tam nějaká jiná překážka, kterou je třeba objet a za této situace samozřejmě lze dovodit právě porušení ustanovení § 17 odst. 5 písm. a), b) zákona o provozu na pozemních komunikacích.

Navíc je třeba uvést, že obžalovaný v uvedeném místě nejel poprvé, sám vypovídal, že tudy jel asi šestkrát a věděl tedy o odbočce do lesa, která navíc, a to je třeba zdůraznit, je v první fázi vyasfaltovaná a je velmi široká, což vyplývá z plánu i z fotodokumentace, takže obžalovaný nemohl vyloučit, že některé vozidlo může na tuto lesní cestu zajíždět, avšak ani to obžalovaný nebral v úvahu, kdy se rozhodoval k předjetí, v úvahu. Lze tedy uzavřít, že pokud jde o příčinu dopravní nehody a fatálního následku, který vznikl, tak okresní soud se touto příčinou zabýval, vycházel ze znaleckého posudku z oboru dopravy a dospěl ke správným závěrům s tím samozřejmě, že odvolací soud musí zdůraznit, že je zde spoluvina zemřelé poškozené spočívající v porušení ustanovení § 21 odst. 1, odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích, avšak s tou výhradou, že tato řidička, tedy zemřelá Veronika Gally jela na úseku komunikace, kde stále platil zákaz předjíždění. Navíc nemohla předpokládat, že se na komunikaci bude pohybovat vozidlo rychlostí 130 km/h. I z tohoto důvodu tedy je spoluvina zemřelé poškozené nepochybně výrazně nižší, než míra zavinění ze strany obžalovaného.

Pokud jde o výrok o trestu, tak odvolací senát při novém rozhodování ve věci byl samozřejmě vázán zásadou zákazu reformace in peius, tedy zákazu změny k horšímu, což je třeba zmínit především proto, že vzhledem ke způsobu jízdy obžalovaného, tak jak je popsán ve výroku i v odůvodnění napadeného rozsudku, by jistě bylo třeba uvažovat i o trestu represivním, tedy o nepodmíněném trestu odnětí svobody. Odvolací senát ovšem v tomto směru nemohl samozřejmě postavení obžalovaného zhoršit a za této situace je třeba konstatovat, že okresní soud právě tím, že uložil obžalovanému trest výchovný, tedy trest odnětí svobody podmíněně odložený, více než dostatečně přihlédl k dosavadní bezúhonnosti obžalovaného i ve smyslu této polehčující okolnosti, stejně jako k tomu, že dobrovolně poskytl zmíněnou kameru. Obžalovaný byl ohrožen trestem odnětí svobody až do šesti let, trest byl uložen v trvání dva a půl roku, takže takový trest rozhodně nelze označit za nepřiměřeně přísný a byl podmíněně odložen na delší zkušební dobu, a to zkušební dobu čtyřletou. Ani tato zkušební doba se nejeví jako nepřiměřeně dlouhá právě vzhledem ke způsobu jízdy obžalovaného, tak jak byl vyhodnocen správně okresním soudem, i k jeho záznamům v evidenční kartě řidiče, které mají vliv i na tuto délku zkušební doby, stejně jako pak na uložení dalšího druhu trestu, který bude zdůvodněn níže.

Z těchto důvodů tedy odvolací senát uložil obžalovanému opět podmíněný trest odnětí svobody, a to ve stejné výměře se stanovením stejné zkušební doby, tak jak to učinil soud prvního stupně, neboť takový trest rozhodně není nepřiměřeně přísný, ale spíše naopak.

Pokud jde o trest zákazu činnosti, tedy zákazu řízení všech motorových vozidel, v tomto směru dal zčásti odvolací senát za pravdu odvolání obžalovaného s tím, že skutečně považoval původně uložený osmiletý trest zákazu řízení za nepřiměřeně přísný. Na jedné straně okresní soud správně zdůrazňuje, že obžalovaný má v kartě řidiče tři záznamy, přitom jde ve všech případech o to, že obžalovaný porušil ustanovení, která se týkají rychlosti jízdy a právě porušení tohoto ustanovení nastalo i v tomto případě, kdy došlo k nehodě s fatálními následky. Navíc v daném případě bylo překročení jak přiměřené, tak povolené rychlosti skutečně extrémně vysoké. Trest zákazu činnosti samozřejmě přicházel v úvahu, avšak osmiletý trest zákazu činnosti považoval nakonec odvolací senát za nepřiměřeně přísný, když je třeba vzít v úvahu, že obžalovaný má řidičské oprávnění od roku 1987 a má evidovány v kartě řidiče tři záznamy, jeden z roku 2010, tedy jde o záznam staršího data, záznam tedy starý pět let, další dva jsou pak z roku 2013 a 2014. Tím chce odvolací soud naznačit, že obžalovaný sice opakovaně porušuje povolenou rychlost a stalo se tak, a to, jak bylo již řečeno, extrémně výrazně i v tomto případě, na druhé straně je zřejmé, že obžalovaný vozidlo používal denně, najezdil velké množství kilometrů a z tohoto hlediska tedy není počet záznamů v evidenční kartě řidiče takový, že by bylo možné uzavřít, že obžalovaný je řidičem, který soustavně nebo velmi často porušuje základní povinnosti vyplývající ze zákona o provozu na pozemních komunikacích. Z těchto důvodů tedy odvolací senát při ukládání trestu zákazu řízení motorových vozidel tento trest oproti soudu prvního stupně zmírnil a v sazbě od jednoho do deseti roků uložil tento trest v trvání šesti roků, což je trest stanovený těsně nad polovinou zákonné trestní sazby. Takovýto trest považuje odvolací senát za dostatečný a ve spojení s již zmíněným podmíněným trestem odnětí svobody za takový trest, který dostatečně ochrání společnost před popsáním jednáním obžalovaného.

Pokud jde o výrok o náhradě škody, odvolací soud rozhodl shodně jako soud prvního stupně s tím, že pokud jde o náhradu škody Všeobecné zdravotní pojišťovny ve výši 10.391,- Kč, zde v podstatě nebylo co řešit, neboť tento nárok byl jednoznačně doložen.

Pokud jde o náhradu škody, konkrétně tedy nemajetkové újmy, tak jak byla uplatněna poškozenými, tedy pozůstalými po zemřelé V. G., tak okresní soud tento nárok v podstatě dobře a dostatečně zdůvodnil a krajský soud při novém rozhodování ve věci tedy tento výrok převzal, když vycházel z toho, že obžalovaný jako fyzická osoba sice nebyl provozovatelem vozidla, když provozovatelem byla jeho společnost s ručením omezeným, kde obžalovaný je jediným jednatelem a také jediným společníkem, což si ověřil odvolací senát aktuálním výpisem z obchodního rejstříku Krajského soudu v Plzni. Dále si odvolací soud ověřoval u pojišťovny Allianz, jak je to s pojištěním uvedeného vozidla a z toho, co pojišťovna soudu zaslala, vyplývá, že uvedený automobil získal obžalovaný, správně ovšem jeho obchodní firma, tedy XXXXX, v červenci roku 2010, kdy byla uzavřena smlouva o finančním leasingu s tím, že bylo kromě jiného stanoveno 60 splátek, z čehož lze dovodit, že splátky ještě nebyly uhrazeny a součástí této leasingové smlouvy je samozřejmě i obligatorní pojištění právě u pojišťovny Allianz a.s., ze kterého kromě jiného vyplývá, že pokud jde o povinné ručení, je zde stanoven limit na věcné škody a ušlý zisk 35.000.000,- Kč a stejný limit je stanoven i u škody na zdraví a usmrcením.

Přicházelo tedy v úvahu i odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních s tím, aby uplatnili škodu nikoliv proti obžalovanému jako řidiči, tedy fyzické osobě, ale proti jeho společnosti s ručením omezeným. Odvolací senát ovšem nakonec zopakoval výrok, tak jak byl učiněn soudem prvního stupně, a to s argumentací, která je vyjádřena v bodě 1) vyjádření poškozených k odvolání obžalovaného. Podle názoru odvolacího soudu je správná argumentace vycházející z ustanovení § 2927 a dále pak § 2910 nového občanského zákoníku s tím, že není vyloučeno podle současné úpravy, aby poškozený požadoval náhradu újmy přímo po řidiči, byť tento jako fyzická osoba není provozovatelem vozidla a tento ovšem způsobil újmu svým zaviněným protiprávním činem. S touto argumentací se tedy odvolací senát ztotožnil, tzn. že odvolací senát je toho názoru, že nemajetkovou újmu, tak jak byla požadována poškozenými prostřednictvím jejich zmocněnce, lze v tomto případě žádat jak na obžalovaném, tak na jeho firmě, tedy společnosti s ručením omezeným. Odvolací senát si je samozřejmě vědom toho, že pokud jde o pojištění, je zde vztah mezi pojišťovnou a společností s ručením omezeným, tedy XXXXX, avšak to, že poškození žádali škodu a připojili se k trestnímu řízení právě proti řidiči, tedy proti obžalovanému, je s odkazem na to, bylo shora uvedeno, možné a především to nebrání v případě, že náhrada škody nebude vymožitelná ani formou exekuce, tomu, aby poškození samozřejmě při respektování běhu promlčecí doby uplatnili tento nárok ještě i proti společnosti s ručením omezeným, jejímž jediným jednatelem a jediným společníkem je právě obžalovaný a pak by samozřejmě přicházelo v úvahu, že úhradu škody bude realizovat uvedená pojišťovna. Vzhledem k tomu, že pojišťovna už v některých částech náhrady škody poskytla plnění, je dokonce reálné při vstřícném a slušném postupu pojišťovny, že by tato měla plnit i bez další žaloby. Podstatné ovšem je, že toto rozhodnutí, které pravomocně přiznává poškozeným uvedené nároky proti obžalovanému, rozhodně není překážkou, aby v případě nedobytnosti nároku byla podána ze strany poškozených žaloba proti společnosti s ručením omezeným, kde je jednatelem, jak bylo již konstatováno opakovaně, právě obžalovaný.

Pokud jde o výši nároků, které okresní soud přiznal a které tedy přiznal v novém rozhodování i odvolací senát, v tomto směru lze odkázat na argumentaci uvedenou v odůvodnění napadeného rozsudku i na argumenty uvedené ve vyjádření poškozených k odvolání obžalovaného, když s oběma těmito argumentacemi se odvolací senát ztotožňuje. Pro úplnost je třeba pouze dodat, že v současné době je situace taková, že je třeba vycházet

z příslušné metodiky Nejvyššího soudu České republiky, která je zmiňována jak v rozsudku, tak ve vyjádření poškozených a v této metodice se skutečně stanoví v podstatě hodnota lidského života částkou 10.000.000,- Kč s tím, že se současně uvádí, že čím je osoba, která by byla usmrcena, mladší, tím může být tato částka vyšší a naopak. Jestliže v daném případě došlo k usmrcení mladé ženy, matky nezletilého sedmiletého dítěte, tak potom rozhodně částka ve výši 4.500.000,- Kč je částkou přiměřenou a nikoliv nepřiměřeně vysokou a to i s přihlédnutím ke spoluvině zemřelé poškozené na zmíněné dopravní nehodě, tak jak se jí okresní soud a i odvolací soud v tomto rozhodnutí podrobně zabýval. Nepřiměřené nejsou podle názoru odvolacího senátu ani částky určené pro matku zemřelé paní M. S. ani pro jejího bratra M. V., když je třeba zdůraznit to, co uvádí správně i soud prvního stupně, že jsou to osoby nejbližší ve vztahu k zemřelé poškozené, které s ní byly v dobrých vztazích, v častých kontaktech, vzájemně si pomáhali, takže duševní újma, která u nich nastala, jistě je velmi výrazná a uvedené částky, tedy 1.000.000,- Kč a 2.000.000,- Kč rovněž nelze považovat za nepřiměřeně vysoké. I tyto částky odpovídají tomu, že v daném případě byla zjištěna spoluvina zemřelé poškozené, neboť jinak by mohly být nepochybně ještě vyšší. Pokud jde pak o poslední věc, a to možnosti a schopnosti obžalovaného zaplatit náhradu škody, je třeba uvést, že obžalovaný je muž středního věku, který podniká a byt' má dvě děti, jak bylo uvedeno do protokolu s tím, že blíže se k tomu obžalovaný nevyjadřoval, tak není vyloučeno, že by uvedenou částku mohl postupně zaplatit s tím, že zde samozřejmě stále existuje ta možnost, že uvedené částky bude hradit pojišťovna Allianz a.s. Jelikož pokud jde o poškozené M. V., tedy bratra zemřelé a M. S., tj. matky zemřelé, požadovali tyto částky vyšší, tak okresní soud správně odkázal tyto poškozené se zbytky uplatněných nároků na řízení ve věcech občanskoprávních a i tento výrok zopakoval odvolací soud, neboť je v souladu se zákonem.

Poučení: I. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

II. Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byt' by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí odvolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Plzni dne 23. června 2015

JUDr. Eduard Wipplinger, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Poláková